

Αξιότιμοι προσκεκλημένοι,

Κατ'αρχήν, θα ήθελα να ευχαριστήσω το Πανεπιστήμιο Πατρών και ιδιαίτερα τον Αναπληρωτή Πρυτάνεως, κύριο Χρήστο Μπούρα, για την πρόσκληση στην ημερίδα. Η συνεργασία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και του Πανεπιστημίου είναι στενή και ιδιαίτερα εποικοδομητική και πιστεύουμε ακράδαντα ότι μέσα από τέτοιου είδους συνέργιες μπορούμε να βελτιώσουμε την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης.

Η επίτευξη καλύτερης ποιότητας ζωής, με αποσύνδεση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας από την κατανάλωση πόρων και ενέργειας, αποτελεί την πρόκληση της εποχής μας. Συνεπώς, καθίσταται επιτακτική όσο ποτέ άλλοτε, η εξεύρεση τρόπων μείωσης των αρνητικών επιπτώσεων του σύγχρονου τρόπου ζωής. Κάτι τέτοιο απαιτεί ριζική αλλαγή του μοντέλου παραγωγής και κατανάλωσης με στροφή σε βιώσιμες κατευθύνσεις.

Για να επιτευχθεί αυτή η αλλαγή, δημιουργήθηκε η ανάγκη συγκρότησης και εφαρμογής πολιτικών, που θα στρέψουν την παραγωγή και την πώληση των προϊόντων στην κατεύθυνση της ποιότητας, καθώς και της προστασίας των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δεσμευτεί να υποστηρίξει ενεργά τις πράσινες προμήθειες στον δημόσιο τομέα. Άλλωστε, βρίσκονται στην κορυφή της πολιτικής ατζέντας, ως ένα ισχυρό εργαλείο βιώσιμης ανάπτυξης, που μπορεί να επιφέρει θετικές αλλαγές στον τρόπο παραγωγής και κατανάλωσης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα μεγέθη της κατανάλωσης, αναντίρρητα, ο δημόσιος τομέας αποτελεί τον μεγαλύτερο καταναλωτή προϊόντων και υπηρεσιών. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο απαιτείται η ευρεία υιοθέτηση των πράσινων δημόσιων προμηθειών.

Ωστόσο, δεν πρέπει να λησμονούμε το πραγματικό πρόβλημα των διαγωνιστικών διαδικασιών, με το οποίο βρίσκεται αντιμέτωπη η δημόσια διοίκηση. Σήμερα, οι φορείς του Δημοσίου, αισθάνονται ότι παρεμποδίζεται η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων στις συμβάσεις. Στους διαγωνισμούς που διεξάγονται, καθορίζονται συγκεκριμένα κριτήρια, βάσει των οποίων αξιολογούνται οι προσφορές των προμηθευτών. Για τη σύναψη Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων, στα κριτήρια συμπεριλαμβάνονται και περιβαλλοντικοί όροι.

Ειδικότερα, οι διαγωνισμοί διαχωρίζονται στις εξής δύο κατηγορίες:

Μειοδοτικοί, σύμφωνα με τους οποίους, έχει οριστεί το ελάχιστο απαιτούμενων τεχνικών προδιαγραφών. Στην περίπτωση που αυτό καλύπτεται αξιολογείται μόνο η προσφερόμενη τιμή.

Διαγωνισμοί με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά, όπου πέρα από τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές, καθορίζονται και κριτήρια τεχνικής αξιολόγησης με συντελεστές βαθμολογίας, καθιστώντας το αποτέλεσμα συναρτώμενο και από τα τεχνικά χαρακτηριστικά.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα προϊόντα με διαφορετικές τεχνικές προδιαγραφές και υψηλότερο αρχικό κόστος αγοράς, δύσκολα να

επιλέγονται κατά την κατακύρωση του διαγωνισμού, καθώς περιβαλλοντικά κριτήρια και κριτήρια κόστους κύκλου ζωής, δύσκολα μπορούν να ληφθούν υπόψη στη φάση αξιολόγησης των προσφορών.

Έτσι, λοιπόν, είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί συλλογικά ένα σαφές θεσμικό πλαίσιο, ώστε να μη δημιουργούνται επιπλοκές στις διαγωνιστικές διαδικασίες και στις πληρωμές, να εξασφαλίζεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός και να διασφαλίζεται η διαφάνεια κατά την περιγραφή των κριτηρίων. Επίσης, πρέπει να δημιουργηθούν μαζί με τους συναρμόδιους φορείς κριτήρια και πρότυπα που δεν θα μπορούν να αμφισβητηθούν από καμία πλευρά και τέλος να μελετηθεί σε βασικές κατηγορίες «πράσινων» προμηθειών το μέσο κόστος της αγοράς του συμβατικού και του ίδιου πράσινου προϊόντος.

Ως Περιφερειακή Αρχή έχουμε υιοθετήσει ένα πλαίσιο πολιτικών που ενθαρρύνει τη βιώσιμη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, την αλλαγή των συμπεριφορών ως προς τη βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή και την προώθηση της καινοτομίας. Οι πολιτικές αυτές έχουν ως αφετηρία την εκπαίδευση και τη συνεργασία του στελεχιακού δυναμικού.

Η πολιτική των «πράσινων» αγορών μπορεί να μην απαιτεί αλλαγές στην οργανωτική μας δομή. Ωστόσο, για την εφαρμογή της απαιτείται στρατηγικός σχεδιασμός, οργάνωση και κατάλληλη εκπαίδευση του προσωπικού που πραγματοποιεί τις αγορές.

Είναι σημαντικό να δίνονται οι απαραίτητες νομικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές γνώσεις, προκειμένου να αποφασίζεται σε ποιο βαθμό και σε ποια σημεία της διαδικασίας

των συμβάσεων είναι καλύτερα να εισαχθούν περιβαλλοντικοί όροι.

Είναι επίσης σημαντικό ότι μέσω του Δυναμικού Συστήματος Αγορών που εφαρμόζει η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, γνωστοποιείται η πολιτική των «πράσινων» προμηθειών σε ένα ευρύ φάσμα από ενδιαφερόμενους προμηθευτές αλλά και φορείς παροχής υπηρεσιών ή αναδόχους, έτσι ώστε οι νέες απαιτήσεις να λαμβάνονται υπόψη.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σχεδιάζει, διεκδικεί πόρους, επιδιώκει και υλοποιεί συμβάσεις για αγαθά, υπηρεσίες και έργα με μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις:

Ενεργειακά αποδοτικοί υπολογιστές, ανακυκλώσιμο χαρτί και περιορισμός της χρήσης του μέσω της ψηφιοποιημένης διακίνησης δημοσίων εγγράφων, οχήματα με τεχνολογίες φιλικότερες προς το περιβάλλον, ενεργειακή αναβάθμιση των δημοσίων κτηρίων με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποτελούν κύριους στόχους της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, οι οποίοι σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, τη χρήση των πόρων και τη βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή.

Η επιτυχία των Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων θα καθορίσει τις εξελίξεις στο σύστημα των Κρατικών προμηθειών για όλα τα επόμενα χρόνια. Είναι εκείνη, η οποία θα βάλει τη Χώρα μας στο δρόμο της προόδου και της βιώσιμης ανάπτυξης, ενώ ταυτόχρονα θα ενισχύσει το κύρος και το ρόλο της δημόσιας διοίκησης και θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να ανταγωνιστούν μεταξύ τους με ισότιμους, «καθαρούς» και οικολογικούς κανόνες.